

Fához, faanyag használathoz kapcsolódó attitűd vizsgálata általános és középiskolás tanulók körében Győr-Moson-Sopron Megyében

(Investigation of the Attitude towards Wood and the Use of Wood among
Primary and Secondary School Students in Győr-Moson-Sopron County)

Nmarné Kendöl Jutka *

Soproni Egyetem
Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola

Kivonat

Hazai kutatások igazolják, hogy a környezettel, környezetvédelemmel kapcsolatban sok a bizonytalanság, az ismeretek és az attitűdök egymással nem konzisztensek (Havas 2001, Varga, 2000). A jelenlegi általános- és középiskolás diákok lesznek a jövőben a fosszilis és nem fosszilis energiaforrások használói. Felkeltette érdeklődésünket, hogy a fához, mint megújítható energiaforráshoz, a faanyag használathoz miként viszonyulnak az általános- és középiskolás diákok. Megyei szintű, online, kérdőíves vizsgálatot végeztünk, különböző településtípusú iskolákban. Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy a felnövekvő nemzedék hogyan viszonyul a fa, faanyag használathoz. A viszonyulás feltárása érdekében az attitűd mindhárom tartományát vizsgálat alá vontuk és egyben a különböző tartományok hangsúlyosságát is vizsgáltuk. Az attitűd kognitív tartományát a családi, iskolai és iskolán kívüli tevékenységek tükrében tártuk fel. Az affektív tartományt 1–5 fokozatú Likert skálán mértük. A konatív tartomány feltárása a jövőben feltételezhető hajlandóságot mutatta meg. A felmérés eredményeiből kiemeltük a tanulók családjának faeszköz használatát és a faanyagból történő építkezésre való hajlandóságát külön vizsgálatra, elemzésre.

Témakörök:

- Környezeti nevelés fontossága
- A fa, mint megújuló, megújítható energiaforrás
- A fa, fahasználat kérdéskörében végzett vizsgálat bemutatása
- A vizsgálat eredményei
- Összegzés, javaslat

Kulcsszavak: környezeti nevelés, faeszköz használat, faépítkezés, attitűd vizsgálat, környezet-tudatosság

Abstract

Research in Hungary proves that there is a lot of uncertainty about the environment and environmental protection and that knowledge and attitudes are not consistent (Havas 2001, Varga, 2000). Current primary and secondary school students will be users of fossil and non-fossil energy sources in the fu-

---

* nmar789@gmail.com

ture. We were interested in the attitudes of primary and secondary school students towards wood as a renewable energy source and the use of wood. We conducted a county-wide online questionnaire survey in schools of different settlement types. In our research, we aimed at finding answers to the question of how the upcoming generation relates to the use of wood. In order to explore this attitude, we examined all three domains of attitudes; we also examined the emphasis of the different domains. The cognitive domain of attitude was explored in the light of family, school and extracurricular activities. The affective domain was measured on a 1–5-point Likert scale. The exploration of the conative domain revealed a hypothetical future tendency. From the results of the survey, we highlighted the use of wooden tools by the students' families and their willingness to build from wood for separate analysis.

Keywords: environmental education, use of wooden tools, construction using wood, investigation of attitude, environmental awareness

1. Környezeti nevelés fontossága

Magyarországon a környezeti nevelés fontosságáról az 1990-es években születtek jogszabályok, határozatok. 1995. évi LIII. tv. „A környezet védelmének általános szabályairól” szól. „A törvény célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészségének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása” (1995. évi LIII. tv). A törvény meghatározza az alapfogalmakat, amelyek a törvény hatálya alá esnek, az elővigyázatosság, megelőzés és helyreállítás módját, környezetünk védelme érdekében. A törvény 54.§. 1. cikkelye kimondja, hogy „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”, továbbá rendelkezik arról, hogy a környezeti nevelés iskolarendszeren belüli és azon kívüli formáiban elsősorban állami és önkormányzati feladat. A környezeti nevelés tartalmát az 1993. évi LXXIX. közoktatási törvény, a Nemzeti alaptanterv fogalmazta meg először. A környezeti nevelés magában foglalja a környezettudatos életmódot, a harmóniát ember és környezete között, a környezeti problémák iránti ismeretek, készségek, attitűdök kialakítását, a hatékony, környezeti problémák megelőzését, a jelenlegi problémák kezelését, az újabbak megelőzését. A környezeti neveléssel a gyermekekben ki tudjuk alakítani azokat a szokásokat, magatartásokat, amelyek alapot adnak későbbi, felnőtt életükben a környezetükkel harmonikus viszonyhoz. (ÁDÁM – KUTI – KUTI, 2007). Havas szerint a környezeti nevelés tartalmazza azokat az értékeket, amelyek a fenntarthatóság feltételei, így a két fogalom kapcsolata vitathatatlan (HAVAS, 2001). Ádám és Boldis szerint az ember és a természet közötti harmónia a környezeti nevelés célja. A környezettudatos ember figyel környezetére, rendelkezik tudással és motivált. A környezeti nevelés célja nem csupán a kognitív tartomány növelése, hanem az érzelmi viszonyulás és a környezetbarát magatartás kialakítása is. A környezetbarát magatartás formálásához elengedhetetlen a fával való kapcsolat elmélyítése, annak újra megszerettetése a mai kor fiatal generációjával.

2. A fa, mint megújuló, megújítható energiaforrás

A fa, mint megújuló energiaforrás környezetbarát alapanyagként számít. Az ember és a fa kapcsolata a legkorábbi időben jelen van, már az őskori leletekben is kimutatható. Ebben az időszakban a föld 2/3 részét erdő borította. Az ősember életben maradásához is nélkülözhetetlen volt a fa. A fa, mint tüzelőanyag világított a sötétben, védelmet adott a ragadozók ellen. A kor embere még csak kisebb tárgyakat készített fából, olyan formában használta, ahogyan azt a természetben találta, majd később a tűz segítségével megedzette, alakította, használhatóbbá tette. (TARJÁN, 1984). A korai középkorban erdő borította az Alpok északi

részének nagy területét. A középkorban az erdők használata nem volt korlátozva. A kor embere az életben maradáshoz felhasználta az erdőt, a fa nyújtotta lehetőségeket. Eszközöket készített a fából, munkalehetőséget biztosított számára a fa, mint nyersanyag. A népesség növekedése szükségszerűen egyre nagyobb mennyiségű fafelhasználást igényelt. Fából készültek a lakóházak, a kor közepén a paloták, az erődök, fából építették a hadviseléshez használt eszközöket, hajókat, faltörő kosokat (SZ. JÓNÁS, 2007). 1879-ben született az első polgári erdőtörvény (XXXI. tv.), amely a véderdők tarvágását, irtását tiltja meg. Szabályozza a tűzgyújtást, annak eloltását kötelezővé teszi, valamint védi az erdőket a profithajszoló kizsákmányolással szemben. Előírta a gazdálkodást szabályozó erdőgazdasági üzemtervek bevezetését (1879. évi XXI. törvénycikk). Az ember erdőhöz, fához való kapcsolata megjelent hiedelemvilágában, szokásaiban, hagyományaiban. A hagyományok, szokások tájegységenkénti különbözőségeket mutatnak. Az eltérő flóra és fauna eltérő szokásokat, hagyományokat alakított ki. Gazdasági része a hagyományoknak a fa használatában megegyezett, minden tájegység életében, ott is ahol különböző népcsoportok éltek, – Sopronban, osztrákok, magyarok, horvátok – központi helyet foglalt el. Napjainkban a széleskörű faalapanyag használatát erősíteni kell. Az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2015.07.14. számában olvashatjuk az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét arról, hogy a faipari ágazat hozzájárul a szénegyensúlyhoz. Következtetéseket és ajánlásokat fogalmaz meg a fakínálat növelése és a nyersanyagként rendelkezésre álló fa fenntartható felhasználása érdekében. Az EGSZB arra kéri a tagállamokat, hogy állítsanak össze nemzeti cselekvési terveket arra, hogy fokozzák a fafelhasználást az épületekben és a zöld infrastruktúrákban. A Bizottság véleménye szerint a fafelhasználás kultúráját erősíteni kell az építők és építészek körében is, ezzel is csökkentve a szén-dioxid kibocsátást. „Tudományosan bizonyított, hogy a faipari termékek építőipari, illetve mindennapos felhasználása kedvező hatással jár az éghajlatra nézve” (EGSZB, 2015).

3. A fa, fahasználat kérdéskörében végzett vizsgálat bemutatása

A fa, fahasználat kérdésköre felkeltette érdeklődésünket. Arra kerestük a választ, hogy a felnövekvő nemzedék hogyan viszonyul a fához, faanyag használatához. Megyei szintű vizsgálatot végeztünk, általános és középiskolás diákok fához, faalapanyaghoz kapcsolódó attitűdjét vizsgáltuk kérdőíves felméréssel, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A felmérésben az attitűd kognitív, affektív és viselkedéses tartományát tártuk fel. Kérdőívünket három fő csoportra „iskola, hagyományok, család” osztottuk. Fontos kiemelni az intézményes környezeti nevelésen kívül a család szerepét, azt, hogy a család miként viszonyul a környezetvédelmi témákhoz (KONYHA, 2011). Molnár kutatásai alapján „a gyerekek és családjuk a környezetnevelés, környezettudatos életmód-közvetítés és a környezeti attitűdök kialakításának szempontjából rendkívül fontos közönség, mivel ők a környezeti erőforrások jövőbeli használói, kezelői” (MOLNÁR, 2009. pp: 31). Feltételezzük, hogy azoknál a tanulóknál lesz magasabb értékű az attitűd mindhárom tartománya, ahol a tanulók családjában is jelen van a fa egyrészt gazdasági vonatkozásban másrészt faalapanyag használatban. A kognitív tartomány felmérése a diákok NAT-ban kötelező tananyagként előírt „Hon- és népismeret” tantárgy anyagát használtuk fel. A *hon- és népismeret, valamint a dráma és színház tantárgyak tanítása az 5–8. évfolyamok valamelyikében heti egy-egy órában kötelező*” (PETRÓCZI, 2020). Az affektív tartomány felmérése 1–5 fokozatú Likert skálán történt. Feltételezzük, hogy az iskola tanórán kívüli, fával kapcsolatos tevékenységeiben részt vett tanulók a fával kapcsolatos környezeti attitűd kognitív, affektív és viselkedéses tartományában magasabb eredményt mutatnak azokhoz a tanulókhöz viszonyítva, akik nem vettek részt ilyen jellegű tevékenységben, programban. A kérdőívet a diákok a tanórákon töltötték ki.

A kutatás célja a diákok fával, fahasználattal kapcsolatos meglévő ismereteinek, a faanyaghoz kapcsolódó érzelmeinek, gyakorlatának felmérése volt. A kutatás célja volt továbbá, hogy képet, adatokat kapjunk arról, hogy a felmérésben részt vett diákok mutatnak-e hajlandóságot a későbbiekben, felnőtt korukban a tudatos faanyag használatra.

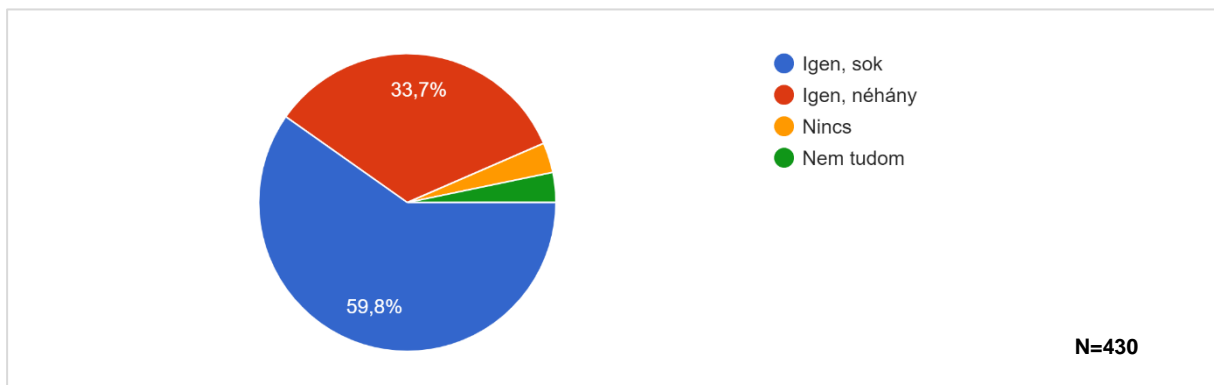
Felmérésünket a 2021. tanév április, május június hónapjaiban végeztük el Győr-Moson-Sopron Megyében, általános és középiskolás, 7. és 11. osztályos tanulók körében. Törekedtünk arra, hogy a megyéből a különböző méretű települések arányosan kerüljenek be a mintába. Három településtípust különböztettünk meg, falu, kisváros (kisváros: 10–25 ezer fő, pl. Csorna, Kapuvár) nagyváros (nagyváros: 25 ezer fő felett, pl. Sopron, Győr). Kérdőívünk kitöltésének felkérése során figyeltünk arra, hogy az általános és középiskolás tanulók hasonló arányban szerepeljenek. A kitöltésében 230 fő általános iskolás, 20 fő négyosztályos gimnáziumba, 15 fő 6 osztályos gimnáziumba, 42 fő 8 osztályos gimnáziumba, 123 fő szakközépiskolába járó, összesen 430 tanuló vett részt.

A felmérés eredményeiből a tanulók családjának faeszköz használatát és a faanyagból történő építkezést emeltük ki, választottuk ki külön vizsgálatra, elemzésre.

Feltételeztük, hogy azoknál a tanulóknál lesz magasabb értékű az attitűd mindhárom tartománya, ahol a tanulók családjában is jelen van a fa egyrészt gazdasági vonatkozásban másrészt faalapanyag használatban.

Feltételeztük, hogy az iskola tanórán kívüli, fával kapcsolatos tevékenységeiben részt vett tanulók a fával kapcsolatos környezeti attitűd kognitív, affektív és viselkedéses tartományában magasabb eredményt mutatnak azokhoz a tanulókhoz viszonyítva, akik nem vettek részt ilyen jellegű tevékenységben, programban.

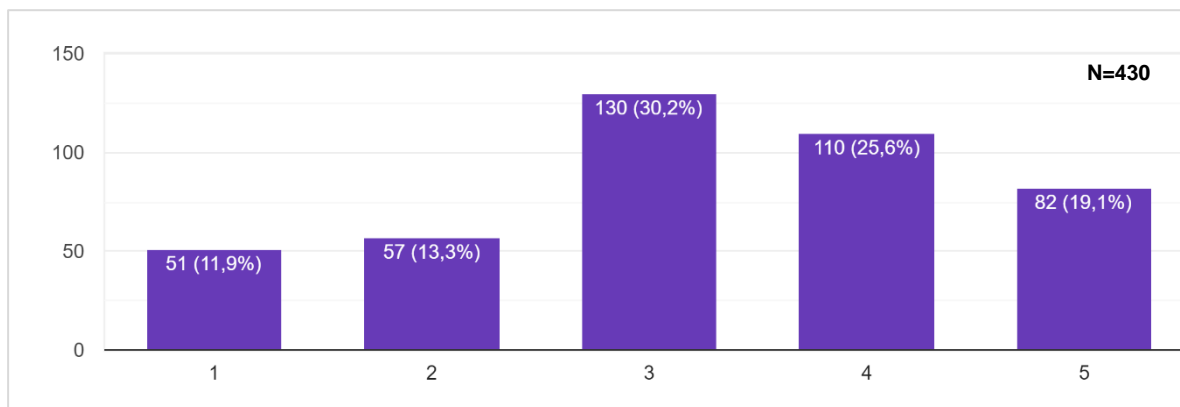
4. A vizsgálat eredményei

1. ábra: Családodban van faeszköz (pl. bútortzat, használati eszközök, dísz tárgyak...)?

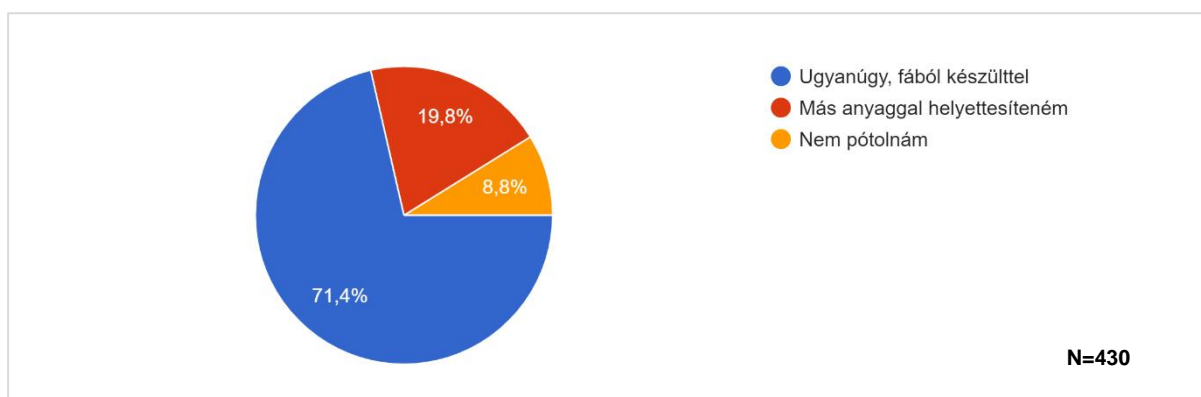
14 tanuló 3,3% családjában nincs fából készült eszköz, ugyanennyi tanulóól kaptunk nem tudom választ. 145 tanuló, 33,7% néhány faeszközt jelölt meg. A diákok 59,8%-a, 257 tanuló családjában sok faeszköz található.

5 fokozatú Likert skálán mértük fel, hogy a tanulók az attitűd emocionális tartományához hogyan viszonyulnak.

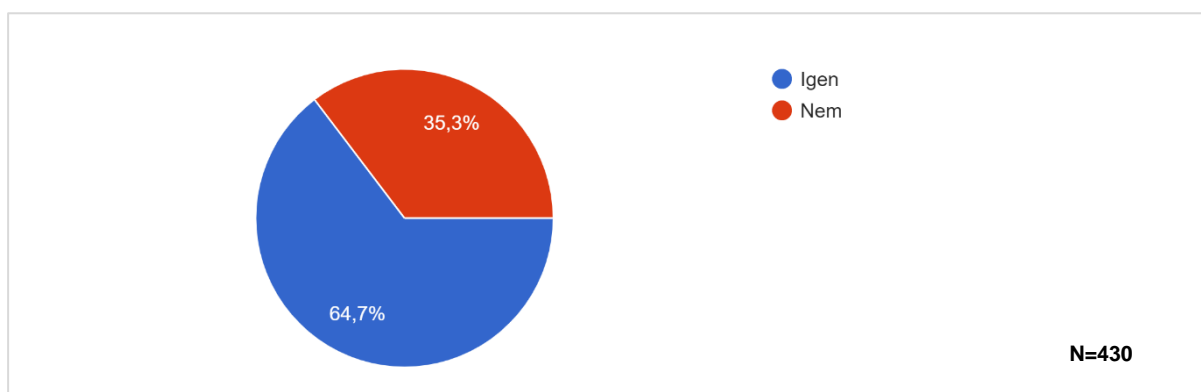
2. ábra: Mennyire sajnálnád, ha valamelyik fából készült eszközötök tönkremenne?

A megkérdezett tanulók 11,9%-a, 51 fő, a legalacsonyabb „1”-es értéket adta meg, 57 fő, 13,3% „2”-es értéket jelölt meg, 130 diák, 30,2%, közepes viszonyulást mutatott. 110 fő, 25,6% „4” értéket adott, 82 fő, 19,1% a legmagasabb értéket jelölte meg.

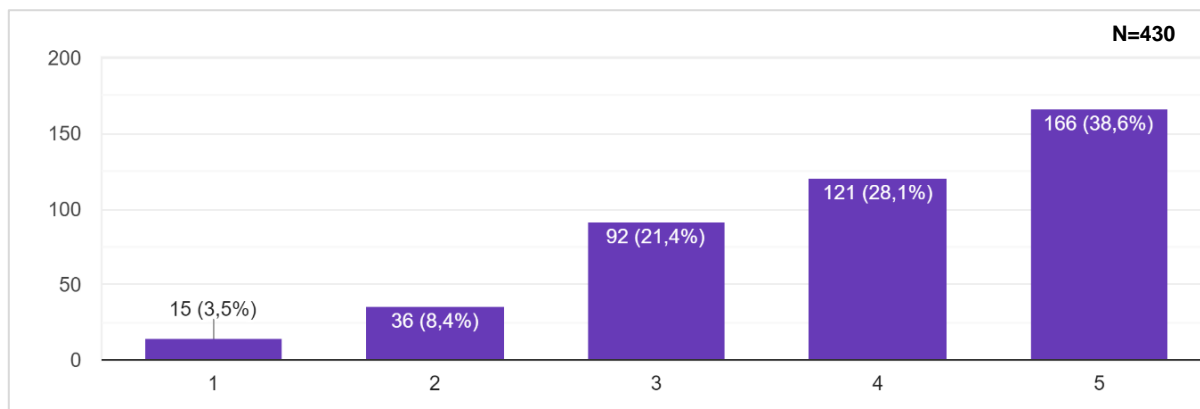
3. ábra: Te mivel pótolnád a tönkrement faeszközt, tárgyat?

38 tanuló, 8,8% nem pótolná a tönkrement faeszközt. 85 tanuló, 19,8% más anyaggal helyettesítené a faeszközt. 307 tanuló, 71,4% ugyanúgy fa eszközt választana a tönkrement eszköz helyett.

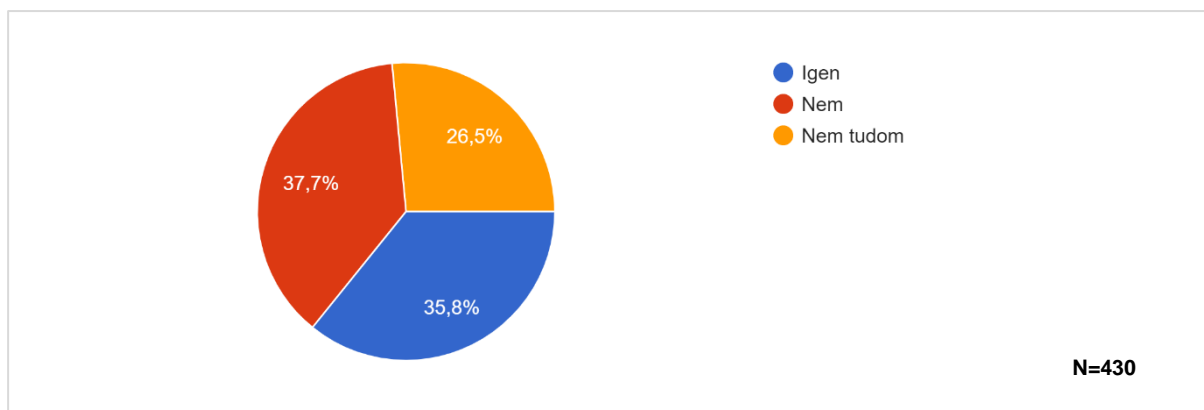
4. ábra: Laktál már teljesen fából épült házban (ideiglenesen, pl. táborban, nyaralásnál, ...)?

A megkérdezett tanulók 35,3%-a, 152 fő nem, 64,7%-a 278 fő lakott teljesen fából épült házban.

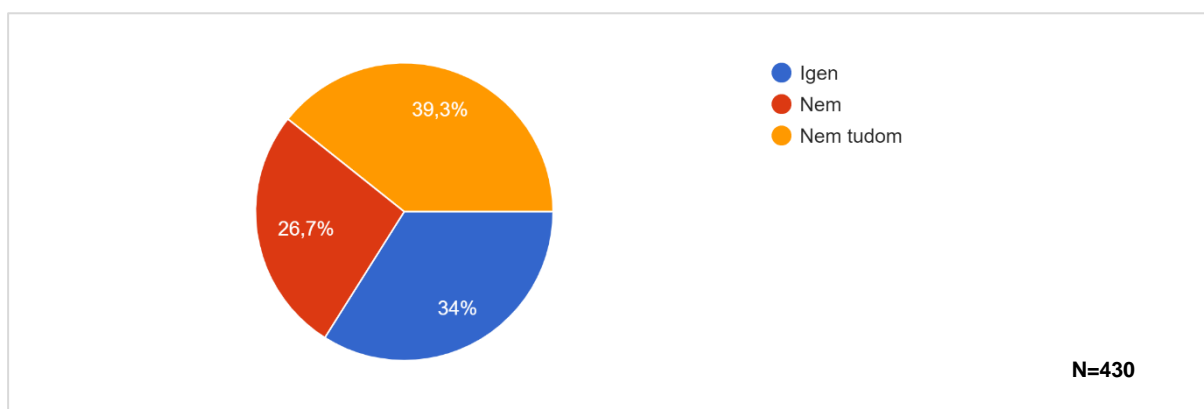
5. ábra: Mennyire találod szépnek a teljesen fából épült házat?

A felmérésben részt vett tanulók közül 15 fő, 3,5% a Likert skála „1” fokozatát jelölte be, nem találják szépnek a fából épült házakat. 36 fő, 8,4% jelölte meg a skála „2” fokozatát. 92 fő, 21,4% a skála „3” értékét adta meg. 121 tanuló 28,1% a skála „4” fokozatát adta meg, ők szépnek találják a fából épült házakat. 166 diák, 38,6% az „5” fokozatot jelölte meg.

6. ábra: Építene-e teljesen fából házat magadnak?

114 diák, 26,5% nem tudja, hogy építene-e teljesen fa alapanyagból házat magának. 35,8%, 154 diák építene, 37,7% 162 fő nem építene fából házat magának.

7. ábra: Környezetbarát a teljesen fából épült ház?

A megkérdezett diákok 39,3%-a, 169 fő nem tudja, hogy környezetbarát-e a teljesen fából épült ház. 146 diák, 34% környezetbarátnak tartja, 26,7%, 115 diák nem tartja környezetbarátnak a teljesen fából épített házat.

5. Összegzés, javaslat

Faeszkoz használat kérdésre (1. ábra) kapott válaszokból megállapítottuk, hogy a megkérdezett diákok közel 60%-a, 257 tanuló családjá használja széleskörűen a fa eszközöket. 28 tanuló nem vagy nem tudja, hogy családjá használ-e fa eszközöket. 145 tanuló néhány faeszkoz használatról számolt be. A megkérdezett tanulók közül 108 fő nem vagy nagyon alacsony mértékben, 130 fő közepes mértékben, 192 fő erősen vagy a legerősebben kötődik a fából készült használati eszközökhöz (2. ábra). Ez az érték nem éri el a széleskörű faeszkozöket használó családok számát. Az attitűd viselkedéses tartományában magasabb eredményt kaptunk, sokkal több, 307 tanuló pótolná a faeszkozt ugyanúgy fával, tehát hajlandóságot mutat a faanyag pótlására (3. ábra). Feltételezésünk, miszerint azoknál a tanulóknál lesz magasabb értékű az attitűd mindhárom tartománya, ahol a tanulók családjában is jelen van a fa egyrészt gazdasági vonatkozásban másrészt faalapanyag használatban, az attitűd viselkedéses tartományában igazolódott be.

A megkérdezett tanulók közül 278 fő lakott már teljesen fából épült házban, (4. ábra). 166 fő a legmagasabb értéket adta arra a kérdésre, hogy mennyire találja szépnek ezeket a házakat, 121 fő szépnek találja (5. ábra). A tapasztalat, azaz, hogy lakott-e faházban a tanuló, befolyásolhatta az affektív skálán választott 4-es és 5-ös fokozatokat, mivel összesen 277 tanulótól kaptunk magas érzelmi töltetű választ. Az attitűd cselekvéses tartománya (6. ábra) alacsonyabb értéket mutat, mint amit az affektív tartomány értékei alapján vártunk, 154 fő mutat hajlandóságot a faház építésére, használatára. „Laktál már teljesen fából épült házban (ideiglenesen, pl. táborban, nyaralásnál, ...) kérdést az iskolán kívüli tevékenységekhez kapcsoltuk. Feltételezésünk, mely szerint az iskola tanórán kívüli, fával kapcsolatos tevékenységeiben részt vett tanulók a fával kapcsolatos környezeti attitűd kognitív, affektív és viselkedéses tartományában magasabb eredményt mutatnak azokhoz a tanulókhöz viszonyítva, akik nem vettek részt ilyen jellegű tevékenységben, programban, az attitűd viselkedéses tartományának elemzésekor nem igazolódott be. A kognitív és affektív tartomány bizonyítást nyert. Utolsó kérdésünkre (7. ábra), azaz, hogy környezetbarát-e a teljesen fából épült ház, a megkérdezett tanulók 66%-a nem vagy nem tudom választ adott. A statisztikai elemzések során érdekes és figyelemfelkeltő eredmények születtek. A 7. ábra kérdésre kapott válaszokat összevetettük a családban lévő fás foglalkozású családtagok, rokonok és a környezetbarát-e a teljesen fából épült ház, kérdéssel. A két kérdés összefügg ($\chi^2=6,627$; $df=2$; $p=0,036$). Ez a kapcsolat ugyanakkor gyenge ($0,124$)¹. Azok a tanulók tartották környezetbarátnak a fából épült házat, akiknek a családjában is van fával foglalkozó hozzátartozó. A további eredményekről a későbbiekben részletesen számolunk be.

A kapott adatok alapján egyetértünk a hazai és külföldi kutatásokkal, amelyek szerint a jelenlegi környezeti nevelés nem elég hatékony, a környezeti attitűd cselekvésben megnyilvánuló része, azaz a viselkedés vagy szokásváltozások alacsony hatásfokúak, nem szolgálják a kívánt mértékben a fenntarthatóság pedagógiai célkitűzéseit (FÜZNE 2002; HAVAS-VARGA 1999; HEGYMEGINÉ 2003; NE-VET-VARGA 2002; VARGA 1997, KONYHA 2011).

Nemzeti alaptantervünk többször módosult, a társadalmi igények figyelembevételével. Az alaptanterv műveltségterületekre osztotta a tananyagot, a néphagyomány, néprajz az alapműveltségek egyike. A környezeti nevelés kiemelt nevelési feladat. A módosult alaptan-

¹ A statisztikai elemzéseket Hoschek Mónika végezte 2021. július hónapban.

tervben lényeges változás a tantárgyak közötti átjárhatóság kérdése, egy tárgyat több tanár is taníthat, valamint a kooperatív oktatási formák, módszerek alkalmazása. A módosított Nemzeti alaptanterv nagyobb lehetőségeket ad a pedagógusok kezébe. A tárgyak közötti átjárhatóság, a team tanítás, a korszerű pedagógiai módszerek előtérbe kerülése segítheti az ember-környezet-társadalom összhangjának megteremtését. A fával, faanyaghasználattal kapcsolatos hagyományok, szokások irányt, utat mutathatnak a tanulóknak, természet- és társadalomtudományok közötti interdiszciplináris kapcsolatok kialakulását segíthetik elő ahhoz, hogy a későbbiekben tudatos faanyag használóvá váljanak.

Felhasznált irodalom

- ÁDÁM, F. – BOLDIS, A. K. (é. n.): A környező világ megismerésének módszerei. A környezeti nevelés célja, feladatai. Szegedi Tudományegyetem „Mentor(h)áló 2.0 Program” TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 projekt
http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/A_kornyezo_vilag_megismeresenek_modszerei/index.html
- ÁDÁM F-NÉ, KUTI I-NÉ, KUTI I. (2007): Környezeti nevelés a XXI. század óvodájában. Körlánc, Kecskemét.
- FÜZNE K. M. (2002): A környezeti nevelés értelmezése és gyakorlata Csongrád megye általános iskoláiban tanító pedagógusok körében. Szeged, Kézirat.
- HAVAS P. (2001): A fenntarthatóság pedagógiai elemei. Új Pedagógiai Szemle, 2001. szeptember.
- HAVAS, P., VARGA, A. (1998) Általános és középiskolás diákok környezettel kapcsolatos attitűdjei és ismeretei. http://real.mtak.hu/57561/1/EPA00011_iskolakultura_2006_09_058-064.pdf
- HEGYMEGINÉ NYÍRY E. (2003): A környezeti nevelés helyzete és stratégiája Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Környezeti Nevelők Egyesülete, Miskolc.
- KONYHA, R. (2011). „Zöldebb” családokat! – Fiatalok környezeti attitűdje. Új Pedagógiai Szemle, 61. (1–5) : pp. 484–498.
- KOVÁCSEVICS P. (szerk.): Magyar erdők - A magyar erdőgazdálkodás. Vidékfejlesztési Minisztérium és a NÉBIH Erdészeti igazgatósága, Budapest
<http://www.oee.hu/upload/html/2016-02/Magyar%20erd%C5%91k%20-%20A%20magyar%20erd%C5%91gazd%C3%A1lkod%C3%A1s.pdf> letöltés ideje: 2021.07.06.
- MOLNÁR K. (2009): Erdővel kapcsolatos ismeretek gyermekét nevelő családok körében. PhD értekezés, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola, Sopron. pp: 31, 34.
- PETRÓCZI G. (2020): A módosított Nemzeti alaptanterv bevezetésével kapcsolatos szakmai teendők, Kazincbarcika.
https://www.petroczigabor.hu/cikkek/igazgato_kollegaknak/modositott_nat_bevezetese.html
- NE-VET BT. – VARGA A. (2002): A környezeti és egészségnevelés helyzete a magyar középiskolákban. <http://www.konkomp.hu> letöltés ideje: 2020. augusztus 25. 16.30
- SZ. JÓNÁS I. (2007): A fa a középkori ember világában pp.: 123-132.
- TARJÁN G.(1984): Mindennapi hagyomány, Mezőgazdasági Kiadó, 194 p. ISBN 963 231 627 4.
- VARGA A. (1997): Környezeti attitűdök és ismeretek vizsgálata 13–16 éves diákok körében. Szakdolgozat. Budapest,
- Az Európai Unió Hivatalos Lapja (2015.07.14): Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye, A faipari ágazat hozzájárulása a szénegyensúlyhoz
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014IE2767&from=IT>
 letöltés ideje: 2021.07.06. 22.57
1879. évi XXI. törvénycikk
 1993. évi LXXIX. közoktatási törvény
 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól